DORAŹNA POMOC LEKARSKA

MIESIĘCZNIK, ORGAN POLSKIEGO KOMITETU DO SPRAW RATOWNICTWA I PIERWSZEJ POMOCY LEKARSKIEJ W WYPADKACH NAGŁYCH ORAZ STACYJ RATUNKOWYCH W POLSCE

WARSZAWA, LESZNO 58

KONTO w P. K. O. 7373 KONTO w K. K. O. 1086

Rok V — 1939 CZERWIEC Nr. 6

Dr Fr. Obarski.
Warszawa.

Wypadki samochodowo-motocyklowe w Warszawie w roku 1938 w świetle statystyki Pogotowia Ratunkowego.

Rok cichej jazdy.

(dokończenie).

W statystyce Pogotowia Ratunkowego uwzględnia się sprawę wypadków w związku z ruchem pojazdów, kiedy u poszkodowanych stwierdza się nadużycie alkoholu. Podczas udzielania pomocy ofiarom przejechań, potrąceń i katastrof samochodowo-motocyklowych, lekarze Pogotowia Ratunkowego zwracają uwagę na stan poszkodowanego pod względem nadużycia alkoholu, opierając się co najmniej na odczuciu zapachu alkoholu z ust opatrywanego. Nie należy do rzadkości stwierdzanie przez lekarzy Pogotowia Ratunkowego stanu upojenia alkoholowego u prowadzącego wóz motorowy w związku z przejechaniem lub katastrofą samochodowo-motocyklową.

Tablica I.

Lata	1934	1935	1936	1937	1938
Wypadki spowodowane przez samochody	15	16	23	25	51
„ koleje . . .	3	4	5	2	6
„ tramwaje . . .	14	20	11	15	5
„ motocykle . .	3	2	2	1	3
„ rowery . . .	—	3	3	2	2
„ dorożki i wozy .	5	10	16	5	7
Katastrofy samochodowo-motocyklowe. . . .	3	1	1	8	6
Inne przejechania . .	3	2	—	3	7
Razem	46	58	61	61	87

Na tablicy pierwszej uwidoczniono liczby poszkodowanych pijanych przez różnego rodzaju pojazdy od roku 1934 do 1938.

Najwięcej poszkodowanych pijanych wykazuje rok 1938 — rok cichej jazdy — 87 osób, o 26 osób więcej, niż było ich w roku 1937 (zwyżka o 42,6%). Poszczególnie biorąc, rzuca się w oczy liczba przejechanych przez samochody w roku 1938. Wynosi ona 51 osób, przekraczając więcej niż dwukrotnie liczby przejechanych przez te wozy w latach 1937 i 1936 i więcej niż trzykrotnie w latach 1935 i 1934.

Tablica II.

Lata	1934	1935	1936	1937	1938
Przejechani przez samochody	15	16	23	25	51
„ motocykle . .	3	2	2	1	3
Poszkodowani w katastrofach samochodowo-motocykl. .	3	1	1	8	6
Razem	21	19	26	34	60

Tablica druga podaje liczby poszkodowanych tylko w wypadkach samochodowo - motocyklowych. Liczba 60 osób poszkodowanych w roku 1938 prawie dwukrotnie przewyższa liczbę poszkodowanych w roku 1937, więcej niż dwukrotnie liczby w roku 1936 i 1934 i więcej niż trzykrotnie w roku 1935.

W porównaniu z rokiem 1937 rok 1938 wykazuje zwyżkę liczby wypadków samochodowo - motocyklowych o 26, co daje w odsetkach wzrost o 76,4.

Tablica III.

Lata	Liczba poszkodowanych pijanych
1934	860
1935	1180
1936	1122
1937	1143
1938	1129

Na tablicy trzeciej przedstawiono liczby osób poszkodowanych w ogóle w stanie nadużycia alkoholu. Liczby te wskazują na to, że, poczynając od roku 1935, liczby osób poszkodowanych wykazują

małe wahania, rok 1938 zaznacza się nawet zniżką o 14 osób, w porównaniu z rokiem 1937.

Tablica IV.

Lata	Poszkodowani pijani w ruchu kołowym	Poszkodowani pijani w ogóle	%
1934	46	860	5,3
1935	58	1180	4,9
1936	61	1122	5,4
1937	61	1143	5,3
1938	87	1129	7,7

Tablica V.

Lata	Poszkodowani pijani w ruchu samochodowo-motocyklow.	Poszkodowani pijani w ruchu kołowym	%
1934	21	46	45,6%
1935	19	58	32,7%
1936	26	61	4Ł,6%
1937	34	61	55,7%
1938	60	87	68,9%

Z tablicy IV wynika, że odsetek poszkodowanych pijanych w ruchu kołowym w r. 1938 podniósł się o 2,4 w porównaniu z rokiem 1937 w stosunku do poszkodowanych pijanych w ogóle. Powiększył się też odsetek pijanych rannych w ruchu samochodowo - motocyklowym w roku 1938 o 13,2, w stosunku do liczby poszkodowanych pijanych w ruchu kołowym w roku 1937, co jest uwidocznione na tablicy V.

Przytoczone wyżej liczbowe dane pozwalają mi na stwierdzenie, że rok cichej jazdy pojazdów motorowych zaznaczył się zwiększeniem liczby ofiar, znajdujących się w stanie zamroczenia alkoholowego (pijani), które dostały się pod koła wozów motorowych lub uległy obrażeniom w katastrofach samochodowo - motocyklowych.

Liczba osób pijanych, poszkodowanych w ruchu samochodowo - motocyklowym w roku 1938, przekracza znacznie liczby takie z roku 1937 i wielokrotnie liczby ofiar z lat 1936, 1935 i 1934 przy zmniejszonej, w porównaniu z rokiem 1938 (o 14 osób) ogólnej liczby osób

pijanych, którym udzielili pomocy lekarze Pogotowia Ratunkowego w roku 1938.

A zatem rok 1938 — rok cichej jazdy — charakteryzuje się zwiększeniem liczby osób, które zginęły na miejscu wypadku w ruchu samochodowo-motocyklowym, oraz zwiększeniem się liczby poszkodowanych w związku z nadużyciem przez nich alkoholu, co ułatwiało im dostanie się pod koła pędzącego pojazdu motorowego.

Tak znaczny wzrost liczby zgonów na miejscu wypadku samochodowo - motocyklowego, trzeba sobie tłumaczyć i tym, że lekarze Pogotowia Ratunkowego, coraz częściej stwierdzają fakt nadużywania alkoholu przez sprawców wypadku samochodowo - motocyklowego — przez prowadzących wozy motorowe.

Na ten fakt zwrócono już od dawna uwagę.

Jungmichel twierdzi, że w wypadkach śmiertelnych przejechań w Berlinie nadużycie alkoholu przez prowadzących wozy motorowe, spowodowało w roku 1934 639 wypadków przejechań, pijaństwo przechodniów spowodowało w tymże roku 100 wypadków przejechań.

Według urzędowej statystyki prezydium policji miasta Berlina. wybitną rolę odgrywa nadużycie alkoholu przez kierowcę wozu.

Najczęściej katastrofy przy prowadzeniu wozów motorowych mają się zdarzyć, kiedy we krwi kierowców daje się wykryć alkohol od 0,08 — 0,139% i powyżej (Hoffmann).

Komitet brytyjski, który badał wpływ alkoholu na kierowców motorowych, ustalił, że przeciętnie obecność alkoholu we krwi od 0,1 do 0,2%, powoduje od 10 — 25% przyśpieszenie jazdy, przy czym kierowca nie uświadamia sobie tego przyśpieszenia (S. Schilling - Siengalewicz).

W państwach Skandynawskich i w Niemczech, gdzie badania na ilościowe określenie alkoholu we krwi oddaje duże usługi, przede wszystkim w walce z nieszczęśliwymi wypadkami, stojącymi w łączności z ruchem pojazdów motorowych, stworzono też odpowiednie szematy dla lekarzy policyjnych i urzędowych, które muszą być każdorazowo bardzo dokładnie i sumiennie wypełnione. W szematach tych uwzględniono najważniejsze objawy stanu somatycznego i psychicznego badanego.

Sprawę badania lekarskiego szoferów, zatrzymanych w związku z wypadkami samochodowymi u nas, poruszał już prof. Grzywo - Dąbrowski, wskazując na potrzebę zorganizowania takiego badania przez Wydział Zdrowia Komisariatu Rządu.

Na potrzebę badania krwi prowadzących wozy motorowe oraz poszkodowanych w wypadkach samochodowych, zwracałem uwagę w r. 1936 w pracy swej pod tytułem: „Przejechania w Warszawie w roku 1934 w świetle statystyki Warszawskiego Pogotowia Ratunkowego".

Ostatnio w sprawie badania krwi na obecność alkoholu mikrometodą Widmarka, zabiera głos prof. Schilling - Siengalewicz z Wilna, mówiąc jak następuje:

Wyniki, jakie uzyskano w państwach, w których wprowadzono badanie krwi na obecność alkoholu, jako jeden z czynników dozwalających na łatwiejszą walkę z katastrofami ulicznymi, są nader zachęcające i powinny być uwzględnione i u nas i wzięte pod uwagę w łączności ze wzrastającą motoryzacją kraju. Urządzenie służby policyjno - sanitarnej wymagałoby współpracy odpowiednich czynników, a przede wszystkim zrozumienia doniosłości badań tego rodzaju. Jeśliby przyszło do zorganizowania takich badań, to ośrodkami ich winno być w pierwszym rzędzie zakłady medycyny sądowej, które ze względu na doniosłość badań, trudności w wykonaniu analiz tego rodzaju, musiałyby rozporządzać odpowiednio wykształconym i doświadczonym personelem. Pobieranie materiału do badań, musiałoby być przy zachowaniu wszystkich odpowiednich ostrożności powierzone lekarzom policyjnym i urzędowym, jak również i wyszkolonemu w tym kierunku personelowi policyjnemu. (W Skandynawii, pełniący służbę posterunkowy, zaopatrzony jest w kapilarki, umieszczone w metalowym pudełeczku i pobiera krew jak najszybciej na miejscu wypadku).

Ostatnio w piśmiennictwie angielskim pojawiła się nowa metoda ilościowego określania alkoholu we krwi, podana przez Friedemanna i Klassa. Metoda ta, zdaniem Schillinga - Siengalewicza, zdaje się, ma dużą przewagę nad metodą Widmarka pod wielu względami.

Popielski podaje w streszczeniu pracę prof. S. Diez, pt. „Selekcja zawodowa kierowców pojazdów mechanicznych i zapobieganie wypadkom drogowym". W pracy tej autor między innymi mówi co następuje: Ważną przyczyną wypadków drogowych jest alkoholizm nie tylko ostry, ale i chroniczny, który stwarza wprost usposobienie wypadkowe; z zawodu kierowcy winni być wykluczeni nie tylko ci, którzy piją w czasie pracy, ale i ci, którzy piją w ogóle dużo.

Drugim czynnikiem osobniczym w wypadkach drogowych, to przechodzeń, będący najczęściej ofiarą wypadku. Badanie krwi przechodniów — ofiar wypadków — jest również konieczne w każdym wypadku, jak badanie krwi kierowcy (w/g jednej ze statystyk u 44 mężczyzn przechodniów — ofiar wypadków — zaledwie u dwóch nie stwierdzono śladów alkoholu we krwi).

Komisja specjalna, powołana przez Amerykańskie Towarzystwo Lekarskie, na posiedzeniu, odbytym w Kanzas City, w roku 1936 ustaliła, że, o ile nie będzie natychmiast powzięte odpowiednie zarządzenie, to w ciągu najbliższych lat 5 w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, jeden na 20 mieszkańców tego kraju zginie albo będzie zraniony w wypadku samochodowym. Komisja zażądała upowszechnienia kontroli pozwoleń na prawo jazdy oraz badania lekarskiego każdego kandydata; wobec gęstości wypadków, spowodowanych pijaństwem, Komisja zaleciła wprowadzenie badań krwi i na zawartość alkoholu (próba Widmarka).

Wobec faktu, że liczba pojazdów motorowych z każdym rokiem będzie wzrastała, a z nią i liczba wypadków samochodowo - motocyklowych, byłoby rzeczą ze wszech miar wskazaną, aby kompetentne władze zarządziły badania kierowców, którzy spowodowali wypadek, jak również i poszkodowanych. Do badania tych osób, należałoby i badanie ich krwi na obecność alkoholu.

PIŚMIENNICTWO.

Obarski: Przejechania w Warszawie w roku 1934 w świetle statystyki Warszawskiego Pogotowia Ratunkowego. Doraźna Pomoc Lekarska NrNr 4. 5, 6. 1936 r.

Sprawozdania Towarzystwa Doraźnej Pomocy Lekarskiej w Warszawie (Pogotowie Ratunkowe) za lata 1934, 1935, 1936, 1937 i 1938.

Jungmichel cyt. p. Obarskiego.

Grzywo-Dąbrowski: cyt. p. Obarskiego.

Schilling - Siengalewicz: O ilościowym oznaczaniu alkoholu etylowego we krwi. Czasopismo Sądowo-Lekarskie, rok 1937, str. 223.

Hoffmann cyt. p. Schillinga - Siengalewicza.

B. Popielski: XXI Kongres Medycyny Sądowej i Społecznej w Paryżu. Czasopismo Sądowo - Lekarskie r. 1937, str. 241.

S. Diez cyt. p. Popielskiego.

Rocznik Statystyczny Warszawy 1936 — 1937. str. 84 (prócz pojazdów wojskowych).

Sprawozdanie z działalności
Towarzystwa Doraźnej Pomocy Lekarskiej w Warszawie za r. 1938

OGÓŁEM WEZWAŃ OD ZAŁOŻ. INSTYTUCJI: 748 978	Ogółem	Mężczyzn	Kobiet	Dzieci
Liczba wezwań w roku 1938 37 616				
Liczba osób, którym udzielono pomocy	**33 302**	**18 381**	**10 242**	**4 679**
z tego: na stacjach	25 093	13 646	7 186	4 261
na mieście	8 209	4 735	3 056	418
A. Rodzaj zajęcia.	**33 302**	**18 381**	**10 242**	**4 679**
Robotnicy zatrudnieni w przemyśle budowlanym	999	996	3	—
" " " metalow. i maszyn.	2 166	2 144	16	6
" " " odzieżowym	2 131	1 403	709	19
" " w innym przemyśle	1 985	1 931	42	12
Roznosiciele gazet, posłańcy i t. p.	133	120	12	1
Inni robotnicy i pracownicy komunikacji i transport.	1 475	1 464	8	3
Handlarze uliczni	26	14	11	1
Inni pracownicy handlujący	1 944	1 088	845	11
Kupcy, przemysłowcy itp.	333	256	77	—
Służba domowa i in. usługi osobiste	2 227	796	1 423	8
Robotnicy i wyrobnicy bez bliższego określenia	4 315	3 189	1 101	25
Służba bezpieczeństwa publicznego	385	381	4	—
Służba publ., person. admin. i wolne zaw.	1 866	1 352	514	—
Utrzymujący się bez pracy i na utrzymaniu	9 506	1 648	4 559	3 299
Ucząca się młodzież	1 978	498	190	1 290
Żywioły wykolejone	139	27	112	—
Zawód niewiadomy i inne	1 694	1 074	616	4
Wyznanie.	**33 302**	**18 381**	**10 242**	**4 679**
Chrześcijańskie	19 178	11 183	6 236	1 759
Niechrześcijańskie	14 071	7 170	3 985	2 916
Inne	1	—	1	—
Niewiadome	52	28	20	4
B. Rodzaj wypadku.	**32 133**	**17 835**	**9 625**	**4 673**
I. Choroby wewnętrzne.	4 474	2 390	1 849	235
Stan nieprzytomny bez wskazania przyczyny	117	58	52	7
Osłabienie ogólne	388	161	213	14
Udar mózgowy	14	8	5	1
Padaczka	60	45	14	1
Inne zachorowania nerwowe	276	113	159	4
Atak sercowy	58	42	16	—
Krwotoki wewnętrzne	102	55	46	1
" " bez wskazania przyczyn	117	51	60	6
Kurcze i bóle w jamie brzusznej bez wskaz przycz.	604	286	301	17
" " " " ze wskaz. przycz.	370	169	194	7
Inne choroby wewnętrzne	1 652	991	583	78
Uduszenie lub powieszenie	1	1	—	—
Utonięcie lub utopienie	25	20	2	3
Zaczadzenie	79	31	36	12
Zatrucie gazem świetlnym	60	19	25	16
" pokarmami	9	3	6	—
" narkotykiem	3	1	1	1
" alkoholem (z wyłączeniem denat.)	165	136	29	—
" denaturatem	16	12	3	1

	Ogółem	Mężczyzn	Kobiet	Dzieci
Zatrucie trucizną stałą lub płynną . . .	70	25	24	21
„ ciałem żrącym	17	6	4	7
Inne rodzaje zatruć	28	11	9	8
Bez zmian chorobowych i niewiadoma przyczyna .	243	146	67	30
W ogólnej liczbie śmiertelnych wypadków . .	251	169	64	18
II. Choroby chirurgiczne.	**27 209**	**15 362**	**7 413**	**4 434**
Wstrząs	18	7	7	4
Wstrząśnienie mózgu	77	35	19	23
Obtarcie skóry	2 102	1 282	467	353
Stłuczenia	3 903	2 035	1 222	646
Zmiażdżenia i rany miażdżone. . . .	319	199	57	63
Rany cięte i kłute	5 519	3 488	1 247	784
„ postrzałowe	102	87	12	3
„ tłuczone	6 150	3 966	1 144	1 040
„ kąsane	461	191	118	152
„ szarpane	760	493	131	136
Nadwyrężenie stawów	688	327	249	112
Zwichnięcia	273	141	92	40
Złamanie kości proste	1 524	677	537	310
„ „ powikłane	68	41	15	12
Krwotoki chirurgiczne	348	174	151	23
Ciała obce	3 760	1 580	1 628	552
Oparzenia przez płomień	112	61	36	15
Inne oparzenia	590	271	185	134
Odmrożenia i zmarznięcia	145	132	7	6
Zatrzymanie moczu	27	19	4	4
Uwięźnięcie przepukliny	27	22	3	2
Inne choroby chirurgiczne	236	134	82	20
W ogólnej liczbie wypadków śmiertelnych było .	75	47	21	7
III. Samobójstwa.	**1 169**	**546**	**617**	**6**
Zatrucie kwasem octowym	300	112	187	1
„ „ solnym	58	27	31	—
„ „ siarkowym	5	5	—	—
„ innymi kwasami	5	3	2	—
„ amoniakiem	18	8	10	—
„ ługiem żrącym	48	9	39	—
„ innymi zasadami	—	—	—	—
„ strychniną	1	1	—	—
„ morfiną	2	1	1	—
„ opium	—	—	—	—
„ kokainą	—	—	—	—
„ in. alkaloidami	1	—	1	— 1
„ weronalem	14	5	9	—
„ luminalem	12	5	7	—
„ gardenalem	13	5	8	—
„ innymi środkami nasennymi . . .	10	5	5	—
„ związkami cjanu	6	3	3	—
„ denaturatem	10	7	3	—
„ sublimatem	28	8	20	—
„ jodyną	148	57	91	—
„ arszenikiem	1	1	—	—
„ karbolem	15	8	6	
„ gazem świetlnym	62	21	41	—

	Ogółem	Mężczyzn	Kobiet	Dzieci
Zatrucie innymi truciznami	51	17	33	1
„ niewiadomą trucizną	46	19	27	—
Postrzały	45	40	5	—
Rany cięte i kłute	81	61	20	—
Utopienie	17	10	7	—
Powieszenie	66	52	13	1
Rzucenie się z wysokości	86	48	38	—
Inne rodzaje samobójstwa	20	8	10	2
Niewiadomy rodzaj samobójstwa . . .	—	—	—	—
W tym wypadków śmiertelnych . . .	145	95	49	1
IV. Porody i poronienia . . .	294	—	294	—
V. Obłąkanie	20	13	7	—
VI. Symulacja	119	56	59	4
VII. Rażenie prądem elektrycznym .	17	14*)	3**)	—
Po udzieleniu pomocy na mieście . . .	**8 209**	**4 735**	**3 056**	**418**
a) Pozostawiono chorego na miejscu . .	2 226	1 321	767	138
b) „ zwłoki na miejscu wypadku	466	309	133	24
c) Przewieziono chorych				
1) do domu	1 532	850	603	79
2) „ komisariatu . . .	175	139	34	2
3) „ szpitali i lecznic . .	3 264	1 831	1 265	168
4) „ przytułków . . .	277	120	155	2
5) „ na stację Pogot. Ratunk. .	269	165	99	5

Wśród wypadków były:

Upadek z rusztowania i dachu	44
„ ze schodów	272
„ z okna i piętra	74
„ z tramwaju	155
„ z samochodu	42
„ z wozu i dorożki	115
„ z roweru	328
„ z wagonu	32
„ z drabiny	97
Uderzenia przedmiotami spadłymi z rusztowania . . .	5
„ „ „ z dachu . . .	3
„ „ „ z okien i balkonu . .	10
Przejechania przez samochody	1 292
„ „ wozy i dorożki	279
„ „ tramwaje	196
„ „ koleje	73
„ „ rowery	286
„ „ motocykle	122
Inne przejechania	12
Katastrofy samochodowe	221
Inne katastrofy (samolot., motocykl., tramw.) . .	104***)

*) W tym 3 wypadki śmiertelne.
**) W tym 1 wypadek śmiertelny.
***) W tym 2 wypadki samolotowe.

Zestawienie dochodów i wydatków

	Złote	gr.	Złote	gr.
Dochody.				
Składki członkowskie			19.916	—
Ofiary na rzecz Towarzystwa	17.920	47		
Subwencje różnych instytucyj	7.500	—		
Biuletyny — za odpisy wypadków . . .	3.146	30	28.566	77
Przewozy chorych i inne — wpływy brutto za przewozy, wezwania, posterunki, przewozy pogotowia Ub. Społ., dyrekcji kolei i wezwania, do zachorowań pracowników państwowych i innych			268.626	28
Zapomoga m. st. Warszawy — Wydz. Szpitalnictwa reszta zapomogi za rok budż. 1937/38	13.750	—		
na poczet zapomogi za rok budż. 1938/39	41.250	—	55.000	—
Eksploatacja domu przy ul. Hożej 56 . .			19.121	76
Odsetki			6.375	97
Wydawnictwo Kalendarza informac. na 1938 r.	3.461	47		
„ „ terminowego na 1939 r.	2.035	45		
Wydawn. „Krótki rys ratownictwa" . . .	2.455	85		
Dochody niestałe — różne	424	88	8.377	65
			405.984	43

Zarząd: *prezes dr Henryk Kucharzewski, wiceprezes dr Józef Mazurek, sekretarz dr August Jokiel, skarbnik Jan Trawski.*

	Złote	gr.	Złote	gr.
Wydatki:				
I. Utrzymanie nieruchomości i lokalu Towarzystwa.				
Utrzymanie domu ul. Leszno 58:				
Opłata za wodę i kanały, dozorca domu, czyszczenie jezdni, składka ogniowa i drobne wydatki	4.266	67		
Eksploatacja domu ul. Dzielna 80 . . .	4.942	37		
Utrzymanie filii Pogotowia ul. Hoża 56. .	1.580	73		
Remonty:				
dom ul. Leszno 58 zł 4.885,44				
„ „ Hoża 56 „ 1.149,72				
„ „ Dzielna 80 „ 1.526,85 . . .	7.562	01		
Oświetlenie	1.960	43		
Opał i gaz	2.178	72	22.490	93
II. Wydział ruchu.				
Pensje lekarzy	53.485	33		
Pensje sanitariuszów i kierowców . . .	101.853	66		
Wydatki ambulatoryjne i środki opatrunkowe	13.469	85		
Umundurowanie	6.406	08		
Bielizna i pościel	115	60		
Pomoc szkolna dla dzieci niższej służby sanitarnej	299	48	175.630	00
III. Utrzymanie samochodów.				
Benzyna, smary, opony, remonty sam. części zamienne i inne wydatki	76.358	29		
Płace pracowników warsztatu	5.695	93	82.054	22
IV. Administracja i kancelaria.				
Pensje pracown. biurowych, woźnego-inkasenta	12.256	11		
Wydatki kancelaryjne	4.232	16	16.488	27
V. Różne.				
Ubezpieczenia społeczne	13.698	43		
Ubezpieczenia, opłaty sądowe, odszkodowania i inne	5.594	71		
Pierwsza Polska Wystawa Szpitalnictwa . .	867	20	20.160	34
Fundusz amortyzacyjny: amortyzacja nieruchomości, taboru samochodowego, urządzeń i ruchomości			87.343	94
Nadwyżka dochodów budżet. nad wydatkami za 1938 r.			1.816	73
			405.984	43

Komisja Rewizyjna:
Wojciech Olsztyński, Aleksander Łajzen

	Złote	gr.	Złote	gr.
Dochody.				
Składki członkowskie			20.000	—
Ofiary			18.000	—
Subwencje i biuletyny			10.000	—
Dochód z domu przy ul. Hożej 56 . . .			21.000	—
Zapomoga miejska			55.000	—
Imprezy dochodowe i zbiórki			—	—
Odsetki			6.000	—
Dochody niestałe — wydawnictwa i różne .			8.000	—
Przewozy płatne — wpływy brutto za przewozy, wezwania, posterunki, przewozy pogotowia Ubezp. Społ., dyrekcji kolei, wezwania do zachorowań pracown. państw. i innych.			250 000	—
			388 000	—
Przewidywany niedobór			5.850	—
			393.850	—

	Złote	gr.	Złote	gr.
Wydatki.				
I. Utrzymanie domu — Leszno 58.				
Opłaty za wodę i kanały, dozorca, ubezpieczenie, drobne rep. i wydatki . . .	4.500	—		
Oświetlenie domu i lokalu Towarzystwa .	2.000	—		
Opał i gaz	2.200	—	8.700	—
II. Remonty domów.				
Leszno 58 . . . zł. 4.000,—				
Dzielna 80 . . . „ 4.000,—				
Hoża 56 . . . . „ 12.000,—			20.000	—
III. Wydział ruchu.				
Wydatki ambulatoryjne, środki opatrunkowe, narzędzia chirurg., statystyka . . .	15.000	—		
Utrzymanie samochodów: benzyna, smary, opony, części samochodowe i remonty . .	85.000	—		
Pensje i świadczenia:				
Zarządzającego stacją	5.100	—		
Lekarzy dyżurnych i internów . . .	56.750	—		
Pobory kierowców i sanitariuszów . .	108.200	—		
Pobory pracowników warsztatu . . .	6.600	—		
Umundurowanie i bielizna	6.500	—		
Pomoc szkolna dla dzieci niższej służby sanitarnej	500	—		
Ubezpieczenia społeczne . , ...	13.500	—	297.150	—
IV. Administracja.				
Pobory pracowników biurowych i woźnego-inkasenta	14.000	—		
Wydatki kancelaryjne	4,500	—		
Delegacje na zjazdy	500	—	19.000	—
V. Ubezpieczenia, opłaty sądowe, odszkodowania i inne	6.500	—		
Dopłata do eksploatacji domu ul. Dzielna 80	2.500	—	9.000	—
Amortyzacja nieruchomości, taboru samochodowego, urządzeń i ruchomości . . .			40.000	—
		—	393.850	—

Praca naukowa lekarzy Pogotowia Ratunkowego w Warszawie w roku 1938.

W roku sprawozdawczym odbyło się 8 zebrań naukowych przy udziale przeciętnie kilkunastu lekarzy. Na zebraniach omawiano sprawy aktualne, pozostające w związku z udzielaniem pierwszej pomocy lekarskiej, oraz wygłoszono 8 następujących referatów:

W styczniu dr E. Dąbrowska wygłosiła referat p. t. „Samobójstwo dzieci".

W lutym dr A. Mamelok wygłosił referat p. t. „O rozpoznawaniu złamań podstawy czaszki w warunkach pracy lekarza Pogotowia Ratunkowego".

W kwietniu dr K. Broniewski wygłosił referat p. t. „Tamowanie krwotoków ze stanowiska chirurgicznego w doraźnej pomocy lekarskiej".

W maju dr Z. Zdrojewski wygłosił referat p. t. „O upuście krwi".

We wrześniu dr Lutz wygłosił referat p. t. „Niewydolność krążenia pochodzenia obwodowego".

W październiku dr W. Kaczarowski wygłosił referat p. t. „Technika wstrzykiwań dosercowych".

W listopadzie dr M. Sosnowski wygłosił referat p. t. „Wczesne rozpoznanie pęknięcia żołądka".

W grudniu dr H. Śledziewski wygłosił referat p. t. „Technika upustu krwi".

W 4-tym roku wydawnictwa miesięcznika „Doraźna Pomoc Lekarska" (1938) ukazały się następujące prace:

W Nr. Nr. 1 — 2 „Obecny stan udzielania pierwszej pomocy lekarskiej w nagłych wypadkach w Polsce w świetle ankiety (dr Fr. Obarski z Warszawy). Działalność Lwowskiego Ochotniczego Towarzystwa Ratunkowego podczas obrony Lwowa w dniach 1.XI-1918 r. do dnia 28.IV-1919 r. (dr J. Notz ze Lwowa).

W N-rze 3. Dalszy ciąg pracy d-ra F. Obarskiego.

W N-rze 4 — 5. Dalszy ciąg pracy d-ra Fr. Obarskiego i dokończenie pracy d-ra J. Notza.

W N-rze 6. „Zatrucie tlenkiem węgla w garażach" — dr. M. Sosnowskiego.

Nr. Nr. 7 — 8 zawiera pracę d-ra Fr. Obarskiego „Zatrucie amoniakiem i jego leczenie".

Nr. 9 zawiera pracę dr-a Fr. Obarskiego „Utonięcie".

Nr. 10 zawiera dalszy ciąg pracy d-ra Fr. Obarskiego.

W N-rze 11 — 12. Zamieszczono pracę d-ra Z. Słonińskiego

(Poznań). „Cele i zadania Pogotowia Ratunkowego". „Czy można wyobrazić sobie Poznań bez karetki Pogotowia Ratunkowego" oraz dalszy ciąg pracy d-ra Fr. Obarskiego.

W roku 1938 wpłynęło 37.616 wezwań do wypadków. W tej liczbie znajduje się 33.302 osoby, którym udzielono pomocy. Za tym załatwiono przewozów 2.566 (w tym 1.320 bezpłatnych). Odmów było 959 (278 w nocy). Niewłaściwych wezwań 456, odwołań 173 (41 w nocy). Nie zastano chorego w 157 wezwaniach (39 w nocy). Fałszywych wezwań 3.

Przewozów Ubezpieczalni Społecznej załatwiono 17.635, wyjazdów do pracowników państwowych 1.613, do pracowników P. K. O. 111, do studentów wyższych zakładów naukowych 13. Do wypadków wyjeżdżano 8209 razy.

Razem na miasto samochody Pogotowia Ratunkowego wyjeżdżały 27.581 razy, co czyni dziennie 75 razy.

Wszystkie wozy Pogotowia Ratunkowego w liczbie 13 przebyły 479.686 klm, na co zużyto 87,530 ltr. benzyny.

Na 31.XII 1938 r. Stacja Pogotowia Ratunkowego rozporządzała taborem, składającym się z 7 wozów marki „Chevrolet", 2 wozów marki „Polski Fiat", 2 wozów marki „Citroen", 1 wozu marki „Durant", 1 wozu ciężarowego marki „Ford".

W roku 1938 na stacji Pogotowia Ratunkowego odbyli przeszkolenie praktyczne członkowie następujących stowarzyszeń i instytucyj:

1.	Stowarzyszenie „Rodzina Urzędnicza" przy Komisariacie Rządu (Wydz. Zdrowotno - wypoczynkowy)	274 osoby
2.	Kurs samarytański chorągwi harcerzy w Warszawie	57 osób
3.	Szpital Okręgowy skierował posterunkowych	20 „
4.	Państwowe Liceum Pedagogiczne w Warszawie, Nowolipki 11/13	46 „
5.	Gimnazjum p. Taniewskiej, Marszałkowska 153, kl. I licealna	13 „
6.	Kursy kosmetyczne p. dr Świtalskiej, al. Ujazdowska 37	24 „
7.	Liceum Handlowe im. Kaniowczyków i Żeligowczyków, Złota 14	41 „
8.	Drużyna Harcerska im. T. Kościuszki. .	4 „
9.	Koło P. C. K. w Piastowie . . .	11 „
	Razem	490 osób

Statystyka stacyj ratunkowych
za m. lipiec 1938 r.

		Warszawa	Kraków	Lwów	Łódź	Wilno	Poznań	Białystok
	Udzielono pomocy osobom:	2.997	2.642	1.670	1097	808	865	—
	Na mieście	797	1.557	525	480	247	400	—
	W ambulatoriach	2.200	974	1145	617	561	465	—
	Mężczyznom	1 675	1.489	870	554	344	420	—
	Kobietom	878	980	549	390	312	3.6	—
	Dzieciom do lat 15 . . .	444	170	251	163	152	119	—
	Odwieziono do szpitali .	312	421	354	245	136	148	—
	Odwieziono do domu . .	154	89	108	68	12	23	—
	Na stacji profilaktycznej .	—	108	—	—	—	—	—
Zasłabnięcia nagłe	Napady nerwowe	37	15	5	35	10	1	—
	Osłabienia i omdlenia . .	30	96	9	17	12	66	—
	Zatrucia wyskokiem . . .	11	22	7	1	3	7	—
	Zatrucia pokarmami . . .	1	12	12	30	1	—	—
	Zatrucia gazami	3	4	—	1	1	—	—
	Inne zasłabnięcia	311	846	97	175	178	91	—
	Śmierci	*)25	*) 5	4	*) 5	—	5	—
	Noworodki	—	—	—	*) 1	4	—	—
	Razem	393	995	134	259	209	170	—
Urazy	Wstrząs	1	—	5	—	—	97	—
	Rany cięte, kłute, tłucz. itd.	1.271	526	527	365	354	281	—
	Rany postrzałowe	7	8	3	—	1	1	—
	Złamanie kości	140	21	40	44	34	30	—
	Krwotoki	27	19	23	30	11	22	—
	Oparzenia term. i chemicz.	59	62	35	24	13	18	—
	Ciała obce i udławienia .	238	262	314	102	56	43	—
	Inne urazy	701	18	190	171	93	122	—
	Udar słoneczny	—	—	—	—	—	—	—
	Smierci	*)5	*) 3	2	*) 2	4	3	—
	Razem	2.444	916	1139	736	566	537	—
Zamachy samobój.	Otrucia	72	15	14	10	8	4	—
	Postrzały	2	2	—	—	—	1	—
	Rany cięte i kłute	8	3	6	3	—	1	—
	Powieszenia	10	3	—	—	1	—	—
	Utopienia	2	1	—	—	—	—	—
	Rzucenie się z wysokości	9	1	5	4	—	1	—
	Inne	5	4	—	—	—	—	—
	Śmierci	*) 19	*) 4	2	*) 1	*) 1	4	—
	Razem	108	29	27	17	10	11	—
Urazy według przyczyn	Przejechania przez Samochody	117	26	25	14	—	7	—
	Przejechania przez Tramwaje .	16	1	10	8	—	3	—
	Przejechania przez Inne pojazdy	111	17	13	21	—	12	—
	Upadki z wysokości . .	160	18	14	30	—	14	—
	Napady i rozprawy nożowe	68	25	—	129	—	5	—
	Bójki	405	49	—	10	—	55	—
	Obłąkanie	—	9	1	19	1	7	—
	Porody i poronienia . .	31	46	27	65	18	2	—
	Symulacje	20	3	—	—	1	6	—
	Wezwania niewłaściwe .	—	3	—	2	24	1	—
	Przewozy chorych . . .	—	485	280	23	108	131	—
	Rażenie prądem elektrycz.	—	—	—	—	—	—	—

*) W tym

Statystyka stacyj ratunkowych

za m. sierpień 1938 r.

		Warszawa	Kraków	Lwów	Łódź	Wilno	Poznań	Białystok
	Udzielono pomocy osobom:	3363	2 525	1.634	999	734	931	—
	Na mieście	854	1 504	523	417	253	455	—
	W ambulatorjach	2509	921	1 111	582	481	476	—
	Mężczyznom	1828	1 352	835	508	318	504	—
	Kobietom	1059	964	567	363	289	296	—
	Dzieciom do lat 15	476	203	232	128	127	131	—
	Odwieziono do szpitali	308	470	391	191	130	204	—
	Odwieziono do domu	192	81	72	60	15	28	—
	Na stacji profilaktycznej	—	94	—	—	—	—	—
Zasłabnięcia nagłe	Napady nerwowe	25	16	5	13	22	8	—
	Osłabienia i omdlenia	70	92	10	16	21	67	—
	Zatrucia wyskokiem	18	28	3	8	3	10	—
	Zatrucia pokarmami	—	10	14	3	1	3	—
	Zatrucia gazami	3	8	1	1	1	—	—
	Inne zasłabnięcia	325	811	93	189	149	75	—
	Smierci	*) 23	*) 6	5	*) 5	7	1	—
	Noworodki	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	441	965	131	230	204	164	—
Urazy	Wstrząs	—	—	4	2	—	1	—
	Rany cięte, kłute, tłucz. i t.d.	1398	538	546	338	271	305	—
	Rany postrzałowe	11	6	3	5	2	5	—
	Złamania kości	141	39	34	38	24	29	—
	Krwotoki	35	11	23	44	18	37	—
	Oparzenia term. i chemicz.	64	49	28	14	10	21	—
	Ciała obce i udławienia	362	288	273	109	75	62	—
	Inne urazy	782	17	177	134	95	134	—
	Udar słoneczny	—	—	1	—	—	—	—
	Smierci	*) 3	*) 2	2	*) 6	1	1	—
	Razem	2793	948	1091	684	496	595	—
Zamachy samobój.	Otrucia	71	5	14	10	14	8	—
	Postrzały	1	—	2	—	1	—	—
	Rany cięte i kłute	9	3	1	1	—	—	—
	Powieszenia	2	3	1	4	—	—	—
	Utopienia	—	—	—	1	—	—	—
	Rzucenie się z wysokości	2	2	—	3	—	1	—
	Inne	1	3	1	—	—	—	—
	Śmierci	*) 3	5	2	*) 5	—	4	—
	Razem	86	16	21	19	15	13	—
Urazy według przyczyn	Przejechania przez Samochody	144	26	25	12	—	16	—
	Przejechania przez Tramwaje	14	1	3	8	—	—	—
	Przejechania przez Inne pojazdy	156	17	20	15	—	16	—
	Upadki z wysokości	126	18	13	28	—	7	—
	Napady i rozprawy nożowe	37	25	—	121	—	13	—
	Bójki	512	49	—	23	—	38	—
	Obłąkanie	6	6	3	14	—	1	—
	Porody i poronienia	25	42	21	50	13	4	—
	Symulacje	10	5	—	2	1	8	—
	Wezwania niewłaściwe	11	6	—	5	5	1	—
	Przewozy chorych	193	472	306	22	106	145	—
	Rażenie prądem elektrycz.	2	—	—	—	—	—	—
	Smierci	—	—	—	—	—	—	—

*) W tym

Statystyka stacyj ratunkowych
za m. wrzesień 1938 r.

		Warszawa	Kraków	Lwów	Łódź	Wilno	Poznań	Białystok
	Udzielono pomocy osobom.	3000	2422	1483	909	712	836	—
	Na mieście	769	1446	546	370	239	435	—
	W ambulatorjach	2231	955	937	539	470	401	—
	Mężczyznom	1670	1291	741	457	313	391	—
	Kobietom . . , ...	869	949	554	319	290	312	—
	Dzieciom do lat 15 . . .	461	168	188	133	112	133	—
	Odwieziono do szpitali .	314	396	369	212	116	150	—
	Odwieziono do domu . .	140	94	85	47	21	22	—
	Na stacji profilaktycznej .	—	107	—	—	—	—	—
Zasłabnięcia nagłe	Napady nerwowe	32	12	9	13	5	11	—
	Osłabienia i omdlenia . .	58	101	7	14	12	60	—
	Zatrucia wyskokiem . . .	12	19	14	5	7	7	—
	Zatrucia pokarmami . . .	3	6	5	10	5	1	—
	Zatrucia gazami	2	6	2	—	2	—	—
	Inne zasłabnięcia	278	792	93	15!	140	68	—
	Noworodki	—	—	—	*) 2	—	—	—
	Smierci	*) 23	*) 11	9	*) 2	1	7	—
	Razem	385	936	139	193	172	154	—
Urazy	Wstrząs	2	1	7	3	—	3	—
	Rany cięte, kłute, tłucz. i td.	1119	502	481	297	308	267	—
	Rany postrzałowe . . .	10	5	2	1	5	1	—
	Złamania kości	156	28	29	37	24	26	—
	Krwotoki	34	10	22	39	22	29	—
	Oparzenia term. i chemicz.	61	39	31	20	11	8	—
	Ciała obce i udławienia .	304	311	220	100	41	33	—
	Inne urazy	790	21	154	134	95	114	—
	Odmrożenia	—	—	—	—	—	—	—
	Smierci	*) 9	—	4	*) 6	—	1	—
	Razem	2476	917	950	631	506	482	—
Zamachy samobójcze	Otrucia	72	13	10	19	6	10	—
	Postrzały	5	1	1	1	—	—	—
	Rany cięte i kłute . . .	5	3	7	1	—	—	—
	Powieszenia	8	—	1	—	8	—	—
	Utopienia	2	—	—	1	—	—	—
	Rzucenia się z wysokości .	7	4	—	4	—	—	—
	Inne	—	3	—	—	—	—	—
	Śmierci	*) 17	*) 3	1	*) 3	*) 2	—	—
	Razem	99	24	20	26	14	10	—
Urazy według przyczyny	Przejechania przez: Samochody . .	117	31	19	15	—	16	—
	Przejechania przez: Tramwaje . .	16	1	3	2	—	2	—
	Przejechania przez: Inne pojazdy .	147	15	12	21	—	14	—
	Upadki z wysokości . .	128	14	8	21	—	5	—
	Napady i rozprawy nożowe	79	26	—	109	—	8	—
	Bójki	407	62	—	17	—	49	—
	Obłąkanie	5	7	1	16	2	3	—
	Porody i poronienia . .	28	52	17	42	17	4	—
	Symulacje	6	2	—	1	1	5	—
	Wezwania niewłaściwe . .	10	14	—	7	3	4	—
	Przewozy chorych . . .	198	460	314	18	80	174	—
	Rażenie prądem elektrycz.	1	—	—	—	—	—	—
	Śmierci	—	—	—	—	—	—	—

*) W tym

Redaktor: **Dr Fr. Obarski.** Wydawca: Polski Komitet do spraw ratownictwa i pierwszej pomocy lekarskiej w wypadkach nagłych.

Redakcja czynna codziennie od godz. 9 rano do 13 prócz świąt,

Prenumerata miejscowa i zamiejscowa rocznie 9 zł. Pojedynczy egzemplarz 1 zł.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Leszno 58 tel. 11-69-00.

Druk. „Bagatela" (wł. M. Twardowski), tel. 9-40-99.